

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT
ATURAN URUSAN MESYUARAT

NASKHAH SAHIH

<http://www.parlimen.gov.my>

HARI ISNIN, 3 NOVEMBER 2025, PUKUL 10.00 PAGI

Bil. 59

PERTANYAAN-PERTANYAAN BAGI JAWAB LISAN

1. PR-1543-L31515
Datuk Jonathan Yasin [Ranau] minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan langkah-langkah yang telah dibuat dan/atau yang sedang dirancang oleh pihak Kementerian untuk membantu membangunkan lebih ramai usahawan yang berjaya di Sabah serta membantu koperasi-koperasi yang ada di Sabah untuk mencapai kemajuan yang lebih tinggi.
2. PR-1543-L31812
Dr. Hajah Halimah Ali [Kapar] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan adakah Kerajaan bercadang mengawal perbelanjaan tidak produktif termasuk projek mega yang membebaskan dan menilai semula keberkesanan subsidi yang tidak sampai kepada golongan sasaran.
3. PR-1543-L31986
Tuan Roy Angau anak Gingkoi [Lubok Antu] minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan sejauh mana kejayaan Koperasi Belia dan Koperasi Pelancongan Komuniti dalam meningkatkan pendapatan belia dan apakah terdapat usaha untuk menggalakkan penubuhan koperasi-koperasi ini di kawasan luar bandar Sarawak termasuk di Lubok Antu.

4. PR-1543-L31299
Dato' Sri Tuan Ibharim bin Tuan Man [Kubang Kerian] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan langkah strategik Kementerian memastikan infrastruktur hijau dan penyelesaian alam semula jadi diterapkan dalam projek tebatan banjir agar lebih kos efektif, berdaya tahan dan memberi manfaat langsung kepada rakyat.
5. PR-1543-L31209
Puan Syerleena binti Abdul Rashid [Bukit Bendera] minta **MENTERI DIGITAL** menyatakan:
 - (a) rancangan untuk meneruskan inisiatif yang digariskan dalam Pelan Hala Tuju Rantaian Blok Nasional untuk 2021-2025, memandangkan pelan hala tuju itu akan berakhir pada hujung tahun ini; dan
 - (b) apakah rancangan untuk memperkenalkan rangka kerja kawal selia atau rangka undang-undang khusus berkaitan tokenisasi aset dan *blockchain*.
6. PR-1543-L32081
Tuan Riduan bin Rubin [Tenom] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan apakah mekanisme koordinasi rentas agensi yang digerakkan oleh Kementerian dalam memastikan kesinambungan bekalan air bersih semasa krisis banjir dan bencana alam termasuk keupayaan jentera logistik pengagihan air yang berkesan kepada komuniti luar bandar dan kawasan pedalaman.
7. PR-1543-L31449
Datuk Haji Idris bin Haji Ahmad [Bagan Serai] minta **MENTERI EKONOMI** menyatakan kajian keberkesanan sistem PADU dalam pelaksanaan subsidi bersasar sebelum ia dimulakan secara lebih meluas termasuk jumlah penerima yang telah disemak semula serta langkah mitigasi untuk mengelakkan keciciran golongan B40 dan M40 yang terjadi secara sistemik mahupun secara teknikal.
8. PR-1543-L31910
Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan:
 - (a) berapakah jumlah perbelanjaan Kerajaan yang diperuntukkan kepada pra sekolah berbanding tahap pendidikan lain; dan
 - (b) berapa peratuskah nilai ini diberi kepada pembangunan bakat guru khususnya sukatan terkini berkaitan Pendidikan Awal Kanak-Kanak (ECCE) bagi menyesuaikan diri mendidik anak bangsa.

9. PR-1543-L31915

Datuk Haji Awang bin Hashim [Pendang] minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan jumlah pekerja asing dalam negara mengikut sektor dan apakah pendirian Kementerian untuk menghadkan penglibatan tenaga kerja asing dalam beberapa sektor sahaja bagi mengurangkan kebergantungan terhadap tenaga kerja asing di samping mengoptimumkan tenaga kerja tempatan.

10. PR-1543-L32346

Tuan Chong Zhemini [Kampar] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan status pelaksanaan subsidi bersasar petrol RON95 dan bagaimana Kerajaan memastikan hanya golongan berpendapatan rendah dan sederhana benar-benar menikmati manfaat tersebut.

11. PR-1543-L30972

Tuan Haji Muhammad Islahuddin bin Abas [Mersing] minta **MENTERI EKONOMI** menyatakan apakah langkah konkrit dan keseriusan Kerajaan dalam membangunkan industri Pemerangkapan, Penggunaan dan Penyimpanan Karbon (CCUS) sebagai sumber pendapatan baharu Negara selain daripada penggubalan Akta CCUS, penyediaan dana pemangkin awam dan insentif cukai termasuk membiayai projek demonstrasi CCUS berskala besar.

12. PR-1543-L31643

Tuan Haji Manndzri bin Haji Nasib [Tenggara] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan perancangan menyeluruh Kementerian dalam memastikan pendidikan digital dapat dilaksanakan secara menyeluruh di sekolah khususnya dari aspek penyediaan infrastruktur internet berkelajuan tinggi di semua sekolah termasuk kawasan luar bandar dan pedalaman serta peruntukan peranti digital kepada murid-murid daripada keluarga B40.

13. PR-1543-L31426

Dr. Ahmad Fakhruddin bin Fakhruddin [Kuala Kedah] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan pelan pelaburan teknologi pengawasan oleh Kementerian untuk memperkukuh sistem Jabatan Kastam Diraja Malaysia di pelabuhan perikanan utama termasuk penggunaan pengimbas pintar, pengkalan data elektronik yang bersepadu dengan APM dan Jabatan Perikanan.

14. PR-1543-L(5)00341

Tuan Khoo Poay Tiong [Kota Melaka] minta **MENTERI KOMUNIKASI** menyatakan:

- (a) strategi yang telah dan akan dilaksanakan oleh J-Kom dalam usaha menyampaikan dasar Kerajaan dan menangkis khabar-khabar angin atau fitnah politik; dan
- (b) apakah struktur semasa J-Kom dan perlukah ia disusun semula sekiranya kurang berfungsi.

[Pertanyaan di bawah PM 22(5)]

15. PR-1543-L31854

Dato' Dr. Haji Alias bin Razak [Kuala Nerus] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan komitmen Kementerian untuk membenarkan hanya penggunaan *vape* jenis pakai buang sebagai langkah kawalan terhadap peranti berisiko yang mudah dimanipulasikan.

16. PR-1543-L31233

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan sejauh mana Kerajaan bersedia mengkaji model pentadbiran negara maju seperti United Kingdom dan Australia yang meletakkan agensi cukai sebagai badan bebas yang dipertanggungjawabkan penuh ke atas parlimen agar LHDN tidak terdedah kepada campur tangan politik dan tekanan fiskal Kerajaan.

17. PR-1543-L32331

Tuan Wan Ahmad Fayhsal bin Wan Ahmad Kamal [Machang] minta **MENTERI EKONOMI** menyatakan sama ada Kerajaan bercadang untuk menyemak semula keutamaan dan pelaksanaan projek mega atau pelaburan berkepentingan nasional, selaras dengan pertumbuhan ekonomi sederhana dan keperluan untuk memastikan pulangan ekonomi yang tinggi serta kecekapan fiskal.

18. PR-1543-L31627

Tuan William Leong Jee Keen [Selayang] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan merujuk kepada trend semasa yang menunjukkan pelajar yang mempunyai sosioekonomi tinggi mencapai keputusan jauh lebih baik berbanding pelajar berpendapatan rendah terutama menerusi Laporan PISA 2022 dan TIMSS 2023, apakah langkah yang akan dijalankan oleh Kementerian bagi mengurangkan jurang pencapaian ini.

19. PR-1543-L31647
Dato' Sri Dr. Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib [Maran] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan apakah tindakan Kementerian kepada peniaga-peniaga yang telah mengambil kesempatan dengan menaikkan harga barang-barang sumbangan Mykasih/SARA serta apakah hukuman yang telah diambil kepada peniaga tersebut dan berapa kes yang telah direkodkan.
20. PR-1543-L32187
Dato' Muhammad Bakhtiar bin Wan Chik [Balik Pulau] minta **MENTERI KOMUNIKASI** menyatakan sejauh mana ketelusan Kerajaan dalam melaksanakan sekatan terhadap kandungan digital di media sosial terutama yang menjurus kepada fitnah dan berita tidak benar.
21. PR-1543-L30859
Dato' Hajah Siti Zailah binti Mohd Yusoff [Rantau Panjang] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah strategi Kementerian untuk memastikan dan menyalurkan bahan di bawah penyampaian kebajikan murid, terutama berkaitan makanan RMT supaya berada dalam mutu berkualiti dan memenuhi sistem pemakanan sihat serta setanding antarabangsa.
22. PR-1543-L31749
Dato Ir. Haji Yusuf bin Haji Abd. Wahab [Tanjong Manis] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan apakah mekanisma pelaksanaan dan cabaran untuk menentukan dan menyelaraskan subsidi bersasar harga minyak RON95 untuk kegunaan persendirian rakyat Malaysia.
23. PR-1543-L31789
Datuk Ali anak Biju [Saratok] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan langkah mengatasi kekurangan guru di pedalaman Sarawak serta memastikan autonomi pendidikan negeri diperkasa di bawah RMK13.
24. PR-1543-L31240
Tuan Sivakumar Varatharaju Naidu [Batu Gajah] minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan sejauh mana keberkesanan dasar Kerajaan dalam menangani perkembangan pekerjaan *gig* termasuk impaknya terhadap produktiviti nasional, kestabilan pasaran buruh, pertumbuhan ekonomi jangka panjang, pembangunan kemahiran tenaga kerja serta kesejahteraan sosial pekerja Malaysia.

25. PR-1543-L31079

Datuk Muslimin bin Yahaya [Sungai Besar] minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan bagaimana UDA agensi di bawah KUSKOP menyokong Pembangunan usahawan tempatan terutamanya di kalangan Bumiputera khususnya peniaga kecil termasuk apa inisiatif yang disediakan samada latihan, bimbingan, geran dan strategi dalam memperluas penglibatan usahawan.

26. PR-1543-L31054

Tuan Haji Onn bin Abu Bakar [Batu Pahat] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan sejumlah 19,000 orang guru telah memilih untuk bersara awal dalam tempoh tahun 2021 hingga 2024 dan apakah langkah atau penyelesaian jangka pendek yang telah diambil bagi memastikan proses pengajaran dan pembelajaran tidak terjejas.

27. PR-1543-L31017

Tuan Mohd Nazri bin Abu Hassan [Merbok] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan perbandingan jumlah subsidi Kerajaan yang diperuntukkan mengikut kategori dan mekanisme pelaksanaan subsidi bersasar untuk petrol dan diesel agar tiada golongan yang tercicir serta tidak membebankan rakyat.

28. PR-1543-L31277

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob [Bera] minta **MENTERI EKONOMI** menyatakan mengenai status miskin tegar mengikut negeri dan bulan sepanjang tahun ini. Berapakah ramaikah miskin tegar yang berjaya dikeluarkan melalui program Inisiatif Pendapatan Rakyat (IPR). Berapakah usahawan berjaya dilahirkan melalui program IPR. Apakah perancangan Kerajaan untuk memastikan miskin tegar tidak berulang.

29. PR-1543-L31600

Datuk Che Mohamad Zulkifly bin Jusoh [Besut] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan perancangan membawa usul rasmi di Parlimen berkenaan kenaikan 25 peratus Pemberian Mengikut Bilangan Orang kepada negeri-negeri sebagaimana yang diumumkan pada bulan Mac lalu.

30. PR-1543-L31451

Datuk Iskandar Dzulkarnain bin Abdul Khalid [Kuala Kangsar] minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan jumlah keseluruhan dana yang diluluskan di bawah Tabung Modal Pusingan (TMP-SKM) untuk koperasi sepanjang tahun 2025 dan apakah kriteria kelayakan yang ditetapkan bagi memilih koperasi yang layak menerima bantuan TMP dan geran pembangunan di bawah Kementerian.

31. PR-1543-L30889
Tuan Sanisvara Nethaji Rayer A/L Rajaji [Jelutong] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan status pembinaan Sekolah Jenis Kebangsaan Tamil (SJKT) Sungai Bakap.
32. PR-1543-L31395
Dato' Sri Saifuddin Abdullah [Indera Mahkota] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan sama ada Kerajaan bercadang mewujudkan insentif cukai kepada alumni Sekolah-sekolah Berasrama Penuh dan sekolah-sekolah menengah premier supaya mereka digalakkan mengumpul dana pembangunan alma mater mereka, agar sebahagian peruntukan yang disediakan untuk sekolah berkenaan boleh disalurkan ke sekolah-sekolah yang lebih memerlukan.
33. PR-1543-L31679
Ir. Ts. Zahir bin Hassan [Wangsa Maju] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan:
- (a) statistik masalah kesihatan mental dalam kalangan pelajar sekolah bagi tempoh lima tahun kebelakangan ini memandangkan dapatan NHMS 2019 menunjukkan 7.9% (424,000) pelajar terjejas; dan
 - (b) rancangan Kerajaan bagi mewujudkan pemeriksaan kesihatan mental secara berkala di sekolah-sekolah.
34. PR-1543-L31361
Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee [Beluran] minta **MENTERI EKONOMI** menyatakan justifikasi Kerajaan dalam memilih model mesin layan diri sebagai antara komponen utama Inisiatif Pendapatan Rakyat (IPR) dan sejauh mana Kerajaan telah menilai risiko ketirisan serta keberkesanan jangka panjang model ini dalam meningkatkan pendapatan isi rumah B40 secara mampan.
35. PR-1543-L31332
Dato' Verdon bin Bahanda [Kudat] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan jumlah kutipan cukai pelancongan (*Tourism Tax-Ttx*) di Sabah dan berapakah jumlah peruntukan pembangunan sektor pelancongan yang telah disalurkan untuk wilayah Sabah.
36. PR-1543-L32436
Datuk Wan Saifulruddin bin Wan Jan [Tasek Gelugor] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan adakah Kerajaan bercadang untuk menaikkan cukai rokok dan *vape* bermula tahun 2026.

37. PR-1543-L32128

Datuk Seri M. Saravanan [Tapah] minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan sejauh mana skim Insurans Pekerjaan (*Employment Insurance System*) di bawah PERKESO berjaya membantu pekerja yang kehilangan pekerjaan termasuk jumlah penerima manfaat sejak ia dilaksanakan, kadar kejayaan penempatan semula pekerjaan "*return to work*" dan cabaran utama yang dihadapi.

38. PR-1543-L32053

Tan Sri Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang] minta **MENTERI EKONOMI** menyatakan langkah Kerajaan untuk memperkukuh tatakelola dengan negeri-negeri agar pembangunan ekonomi dan peluang seimbang dapat dirasai oleh negeri-negeri kurang membangun serta Sabah dan Sarawak.

39. PR-1543-L31863

Tuan Mohamad Shafizan Haji Kepli [Batang Lupar] minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan inisiatif Kementerian dalam meningkatkan keupayaan dan pendapatan golongan wanita khususnya peniaga dan usahawan kecil wanita di kawasan luar bandar Sarawak termasuk di Parlimen Batang Lupar.

40. PR-1543-L31134

Dato' Haji Abdul Khalib bin Abdullah [Rompin] minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan:

- (a) usaha Kementerian untuk meningkatkan penglibatan belia dalam bidang keusahawanan sosial (*social entrepreneurship*) dan ekonomi *gig* (*gig economy*), selaras dengan perubahan pasaran kerja masa kini; dan
- (b) program dan peruntukan yang disediakan untuk membantu belia memulakan perniagaan dalam bidang-bidang ini serta akses kepada modal dan latihan kemahiran digital.

41. PR-1543-L32398

Puan Isnaraissah Munirah Majilis [Kota Belud] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan cadangan dan penyelesaian yang dibentangkan Kerajaan Sabah berkenaan pemberian khas 40 peratus hasil Sabah yang dikutip oleh Persekutuan pada 19 Julai 2025 yang telah dipersetujui dan apakah hasil keputusan pada 12 September 2025.

42. PR-1543-L32292

Tuan Haji Muhammad Ismi bin Mat Taib [Parit] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan sama ada Kerajaan bercadang mewujudkan mekanisme pengawasan berasaskan teknologi (contohnya *blockchain*) bagi memantau ketelusan perbelanjaan awam untuk mengurangkan ketirisan dan rasuah.

43. PR-1543-L31257

Dato' Seri Utama Haji Aminuddin bin Harun [Port Dickson] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan berapakah jumlah sekolah dan amaun yang telah diluluskan bagi program menaik taraf keindahan bangunan (mengecat) yang kusam. Program ini penting kerana ia boleh mempengaruhi murid-murid sekolah tidak berminat untuk datang ke sekolah kerana kedaifan sekolah.

44. PR-1543-L32323

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan:

- (a) mengapakah Kerajaan MADANI mengambil masa 2 tahun 7 bulan untuk mengumumkan penurunan harga minyak yang dibuat semasa ambang himpunan Turun Anwar; dan
- (b) apakah asas ekonomi yang digunakan oleh Kementerian sebelum dan selepas membuat keputusan penurunan harga minyak secara tiba-tiba.

45. PR-1543-L31938

Datuk Andi Muhammad Suryady bin Bandy [Kalabakan] minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan mekanisme pemantauan dan indikator keberhasilan yang diguna pakai oleh Kementerian bagi memastikan PROTEGE melahirkan graduan berdaya saing serta berjiwa keusahawanan, sejajar dengan aspirasi Dasar Keusahawanan Nasional 2030 dan mencapai impak sebenar dalam pembangunan modal insan.

ATURAN URUSAN MESYUARAT DAN USUL-USUL

1. (D.R. 30/2025) Rang Undang-undang Perbekalan 2026 - **Menyambung semula perbahasan atas masalah, "Bahawa Rang Undang-Undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang,"**
[30 Oktober 2025]

DAN

Usul dibuat oleh YAB Menteri Kewangan dan masalah dicadangkan:

"Bahawa Dewan ini, mengikut subseksyen 4(3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [Akta 406], membuat ketetapan iaitu suatu jumlah wang sebanyak tidak lebih dari lapan puluh tiga bilion ringgit (RM83,000,000,000) dibelanjakan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun 2026, dan bagi tujuan dan butiran Perbelanjaan Pembangunan yang dinyatakan di bawah Maksud Pembangunan atau ("P") dalam senarai Anggaran Perbelanjaan Persekutuan 2026, yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 12 Tahun 2025, adalah diuntukkan di bawah Maksud-maksud yang berkenaan jumlah-jumlah yang bersestentangan dengan butiran-butiran itu di ruangan enam dan tujuh senarai tersebut."

Menyambung semula perbahasan atas masalah [30 Oktober 2025]

2. (D.R.32/2025) Rang Undang-Undang Keselamatan Sosial Pekerja (Pindaan) 2025. **Bacaan Kali Yang Kedua**

[Menteri Sumber Manusia]

3. (D.R.25/2025) Rang Undang-Undang Pembaharuan Semula Bandar 2025 – **Menyambung semula Perbahasan atas masalah "Bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang".**
[28 Ogos 2025]

[Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

4. (D.R.19/2024) Rang Undang-Undang Mufti (Wilayah-Wilayah Persekutuan) 2024. **"**

[Menteri di Jabatan Perdana Menteri]

5. PR-1543-U(27)449

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memberi penekanan kepada melahirkan guru berkualiti dan program peningkatan kemahiran peringkat Prasekolah yang selari dalam agenda Rancangan Malaysia Ketiga Belas (RMK13).

Jumlah pendaftaran pelajar Prasekolah KPM (Kementerian Pendidikan Malaysia) pada tahun 2024 adalah 153,329 orang, dengan 80,971 murid di Tabika KEMAS, 15,889 murid di Tabika Perpaduan dan 216,212 murid di tabika swasta. Manakala, jumlah murid yang mendaftar untuk Tahun Satu bagi sesi persekolahan 2025/2026 di seluruh Malaysia adalah seramai 461,198 orang.

Dari sudut tenaga pengajar pula, jumlah guru Prasekolah di Malaysia, merangkumi sekolah awam dan swasta, adalah 45,340 orang pada tahun 2023. Daripada jumlah tersebut, seramai 36,827 orang adalah guru Prasekolah awam dimana KEMAS hanya mencatat 62.76 peratus kelayakan minimum diploma. Bagi guru swasta pula adalah 62.76 peratus kelayakan minimum diploma. Bagi guru swasta pula adalah sebanyak 8,513 orang di mana mereka hanya mencapai 18.78 peratus memiliki kelayakan minimum Diploma.

Perkara ini bertepatan dengan laporan Bank Dunia bahawa lebih separuh daripada guru tidak memenuhi piawai serta syarat minimum Diploma dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak (DPAKK) dan ini bakal merencatkan ekosistem pendidikan negara pada masa yang akan datang. Situasi ini menuntut langkah dan usaha Kerajaan agar memperkasakan kembali kualiti tenaga pengajar dan memberi program nilai tambah serta kemahiran berterusan kepada guru Prasekolah.

Adalah menjadi harapan agar perkara ini menjadi teras kepada Kerajaan untuk meneliti kembali bahawasanya guru yang berkualiti tinggi dapat melahirkan generasi anak bangsa yang bijaksana seterusnya dapat memperbaiki semula kedudukan *Programme for International Student Assessment* (PISA) Malaysia di mata dunia.”

[Menteri Pendidikan]

6. PR-1543-U(27)450

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memperluaskan subsidi penjagaan anak di pusat penjagaan berdaftar serta memperkukuh kawalan keselamatan dan kualiti perkhidmatan bagi melindungi kanak-kanak daripada risiko penderaan. Inisiatif ini penting untuk mengurangkan beban berganda ibu bekerja, meningkatkan keyakinan ibu bapa terhadap pusat penjagaan serta memperkukuh penyertaan wanita dalam tenaga buruh negara.

Menurut World Economic Forum (2023), wanita di seluruh dunia melaksanakan hampir tiga kali lebih banyak kerja penjagaan tidak berbayar berbanding lelaki, yang mewujudkan “*double burden*” dalam kerjaya dan keluarga. Di Malaysia, laporan UNFPA (2023) mendedahkan bahawa 32.4% wanita berhenti bekerja kerana isu penjagaan anak dan sekiranya masalah ini diatasi, kadar penyertaan tenaga buruh wanita (LFPR) boleh meningkat sehingga 15%, setara dengan negara maju.

Oleh itu, World Bank (2024) menegaskan bahawa bagi setiap jam tambahan ibu perlu menjaga anak, peluang mereka menyertai tenaga kerja menurun sehingga 3%. Ketika ini, kadar penyertaan tenaga buruh wanita hanya sekitar 56%, jauh lebih rendah berbanding lelaki (83%). Kos penjagaan anak yang tinggi serta kebimbangan terhadap penderaan di pusat penjagaan menjadi antara penghalang utama.

Selain isu kos, kebimbangan terhadap keselamatan anak di taska berikutan kes penderaan yang dilaporkan juga menjadi faktor penghalang utama bagi ibu bekerja. Maka, Kerajaan wajar memperkenalkan mekanisme kawalan kualiti lebih ketat, latihan profesional wajib bagi pengasuh, pemantauan berkala, penggunaan teknologi seperti CCTV serta sistem aduan mesra ibu bapa.

Adalah menjadi harapan agar langkah ini dapat menjamin kesejahteraan kanak-kanak, mengurangkan kebimbangan ibu bapa, dan dalam masa yang sama meningkatkan sumbangan wanita kepada pembangunan ekonomi negara seperti yang diazamkan dalam RMK13.”

[Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat]

7. PR-1543-U(27)451

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memperkukuh kesiapsiagaan negara terhadap risiko gempa bumi walaupun Malaysia tidak berada di atas garisan plat tektonik utama. Sejak 2010, MetMalaysia merekodkan lebih 50 kejadian gempa bumi lemah di Semenanjung, Sabah dan Sarawak, termasuk 10 kes dalam tempoh lima tahun terakhir yang dirasakan penduduk. Kejadian terbaru di Segamat pada 24 Ogos 2025 berukuran 4.1 magnitud, dengan gegaran susulan 2.8 di Yong Peng, menjejaskan kawasan berhampiran seperti Kluang, Batu Pahat, Melaka dan selatan Pahang. Walaupun tiada kemalangan jiwa, lebih 200 aduan gegaran direkodkan NADMA, menunjukkan kepanikan awam masih tinggi.

Artikel *Dealing with Earthquakes* oleh The Star (4 Sept 2025) menyatakan Malaysia kini tidak boleh lagi dianggap zon “bebas risiko”, kerana kajian menunjukkan garisan sesar aktif di Johor, Bukit Tinggi dan Ranau berpotensi melepaskan gegaran antara 5.0 hingga 6.0 magnitud. Pakar kejuruteraan awam turut menegaskan bahawa lebih 80% bangunan awam dibina sebelum 2010 tidak menepati piawaian Eurocode 8 tahan gempa. Situasi ini menuntut perubahan dasar segera, termasuk penggunaan teknologi baharu seperti Kecerdasan Buatan (AI) untuk sistem amaran awal, penempatan lebih banyak stesen seismik (ketika ini hanya 30 di seluruh negara, berbanding lebih 100 di negara jiran seperti Indonesia), serta pemetaan stratifikasi tanah bandar utama.

Pada masa yang sama, Dewan ini menggesa agar mempertingkatkan kerjasama saintifik dan teknikal dengan ASEAN, khususnya di bawah AHA Centre dan AADMER, untuk memantapkan pemantauan bersama, pemetaan rentas sempadan, serta perkongsian data seismik serantau. Pada masa yang sama, hasil penyelidikan MOSTI perlu diterjemahkan kepada program kesedaran awam, pendidikan sekolah, dan latihan komuniti agar rakyat lebih bersedia menghadapi ancaman alam.

Adalah menjadi harapan bahawa usaha ini bukan sekadar melindungi nyawa dan harta rakyat tetapi turut mengukuhkan kedudukan Malaysia sebagai pelopor diplomasi bencana dan iklim di rantau ASEAN, memperkukuh keselamatan negara dan memacu ekonomi tahan lasak demi generasi akan datang.”

[Menteri Sumber Asli dan Kelestarian Alam]

8. PR-1543-U(27)452

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memperkukuh pelaksanaan pindaan Akta Kesatuan Sekerja 1959 (Pindaan 2024) dengan langkah tambahan yang lebih progresif, selaras dengan Konvensyen Pertubuhan Buruh Antarabangsa (ILO) No. 87 mengenai Kebebasan Bersatu dan Perlindungan Hak untuk Berorganisasi serta Konvensyen No. 98 mengenai Hak untuk Berunding Secara Kolektif.

Mengikut data daripada Jabatan Hal Ehwal Kesatuan Sekerja (JHEKS), sehingga tahun 2024, Malaysia merekodkan sebanyak 762 kesatuan sekerja dengan keanggotaan seramai 1,038,435 orang, iaitu hanya sekitar 6% daripada tenaga buruh aktif. Walaupun terdapat sedikit peningkatan sejak 2019, kadar ini masih jauh lebih rendah berbanding negara lain seperti Korea Selatan (13.1%), Indonesia (12%), Australia (12.5%), apatah lagi Sweden (65%).

Pindaan 2024 yang menghapuskan sekatan sektor dan membolehkan pekerja dari pelbagai industri menubuhkan kesatuan bersama adalah langkah positif. Namun, realitinya penyertaan pekerja dalam kesatuan sekerja masih terhad disebabkan oleh beberapa faktor utama, termasuk proses organisasi yang mencabar, khususnya bagi pekerja dalam sektor gig, kontrak jangka pendek dan pekerjaan tidak formal; tahap kesedaran yang rendah mengenai manfaat penyertaan dalam kesatuan; persepsi negatif serta halangan tidak rasmi daripada sesetengah majikan; serta sifat pekerjaan moden yang semakin berpecah-pecah seperti *freelance*, kontrak projek dan pekerjaan digital.

Oleh itu, Kerajaan digesa memperkenalkan insentif fiskal kepada majikan yang mengiktiraf kesatuan sekerja serta membangunkan platform digital kesatuan bagi memudahkan pendaftaran, komunikasi dan rundingan kolektif, khususnya melibatkan pekerja *gig*, kontrak dan bebas (*freelance*).

Adalah menjadi harapan agar langkah ini dapat mengukuhkan kuasa rundingan pekerja, memperluas perlindungan sosial, serta menjadikan kesatuan sekerja sebagai rakan strategik penting dalam membina pasaran buruh yang lebih inklusif, progresif dan mampan, selaras dengan aspirasi RMK13 dan agenda pembangunan negara.”

[Menteri Sumber Manusia]

9. PR-1543-U(27)453

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memperkukuh ketahanan siber negara sebagai agenda keselamatan, ekonomi dan diplomasi digital yang berwibawa. Walaupun Akta Keselamatan Siber 2024 (Akta 854) telah berkuat kuasa, tahap serangan digital yang kian meningkat menuntut tindakan menyeluruh yang bukan sahaja bersifat teknikal, tetapi juga membina keyakinan rakyat dan mengukuhkan kedudukan Malaysia di peringkat serantau.

MyCERT merekodkan 1,657 insiden siber pada suku pertama 2025, dengan 68% melibatkan *phishing* dan penipuan kewangan, manakala kebocoran data meningkat 29%. Sepanjang tahun 2024 sahaja, lebih 6,000 insiden dilaporkan dengan kerugian kewangan melebihi RM1.2 bilion. Sektor kewangan, e-dagang, telekomunikasi, kesihatan, pendidikan dan agensi awam menjadi sasaran utama, sekali gus menguji daya tahan ekonomi serta keyakinan rakyat terhadap perkhidmatan digital negara.

Sehubungan itu, Kerajaan digesa menubuhkan Jawatankuasa Tetap Parlimen mengenai Keselamatan Siber dan *Cyber Range Nasional* sebagai wadah latihan serta simulasi serangan. Dana Pemulihan Mangsa Jenayah Siber perlu diwujudkan demi melindungi rakyat, bersama Kempen *Nasional Cyber Hygiene* dan modul literasi siber dalam pendidikan. Undang-undang perlu diperkukuh melalui notifikasi kebocoran data mandatori 72 jam dan penalti berperingkat terhadap kecuai. Pada masa yang sama, Malaysia seharusnya mempertimbangkan aspek *ASEAN Cyber Threat Intelligence Sharing Network* sebagai negara peneraju serta memperkukuh kerjasama dengan EU, Singapura, Korea Selatan dan Jepun. Modal insan pula sebaiknya dibangunkan melalui biasiswa TVET siber, hackathon nasional dan *Task Force AI & Emerging Cyber Threats*.

Adalah menjadi harapan bahawa usaha ini bukan sahaja melindungi rakyat daripada kerugian digital, tetapi turut memperkukuh kepercayaan awam, membina citra Malaysia sebagai peneraju diplomasi digital ASEAN, serta memastikan pembangunan negara yang berdaya tahan, inklusif dan berwibawa demi generasi akan datang.”

[Perdana Menteri]

10. PR-1543-U(27)454

Dato' Seri Dr. Wee Jeck Seng [Tanjung Piai] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk menjalankan penelitian yang lebih holistik dan mendalam bagi mewujudkan badan pemantau bebas terhadap keberkesanan pelaksanaan pelan perancangan jangka panjang terutama pembangunan sektor pertanian dan agroindustri negara supaya selari dengan National Agrofood Policy 2021-2030 (NAP 2.0).

Isu keterjaminan makanan bukan satu perkara baharu, namun Kerajaan masih belum memanfaatkan sepenuhnya kekayaan sumber asli negara. Malaysia terus bergantung pada import untuk menampung permintaan domestik, sementara peluasan skop Cukai Jualan dan Perkhidmatan (SST) pula berpotensi melonjakkan kos makanan haiwan ternakan, sekali gus menekan harga daging dan produk berkaitan.

Ketika negara masih sangat bergantung pada import makanan asas, peluasan skop SST yang dijangka menaikkan kos amat membebankan dan menambah keresahan rakyat.

Oleh hal yang demikian, Kerajaan wajar merangka strategi menyeluruh dan berkesan untuk mengurangkan kebergantungan import makanan sambil memanfaatkan sepenuhnya kekayaan sumber alam negara bagi memenuhi permintaan domestik.”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

11. PR-1543-U(27)455

Dato' Seri Dr. Wee Jeck Seng [Tanjung Piai] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk melaksanakan pendekatan yang lebih strategik, menyeluruh dan bersepadu dalam membuat pelan perancangan jangka panjang bagi mengatasi isu perlindungan sosial bagi warga emas.

Malaysia yang dijangka akan menjadi negara menua menjelang 2030, di mana negara akan menghadapi peningkatan bilangan warga emas dan beban penjagaan juga akan meningkat. Ditambah dengan struktur pelaksanaan dasar warga emas hari ini bersifat silo iaitu National Policy for Older Persons (NPOP 2011) dilihat tidak memberikan peruntukan khusus dan pelaksanaannya disalur menerusi pelbagai Kementerian tanpa koordinasi berpusat.

Oleh hal yang demikian, Kerajaan perlu mengambil pendekatan strategi yang lebih serius dan mendalam dalam membuat perancangan jangka panjang bagi warga emas ini bagi memastikan penyediaan kemudahan, infrastruktur dan perancangan kewangan yang jelas agar perlindungan sosial warga emas terjamin dan mampan.”

[Menteri Ekonomi]

12. PR-1543-U(27)456

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memastikan bahawa kepentingan pelajar Malaysia, khususnya lepasan Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia (STPM) yang taraf akademiknya setaraf dengan A-Level, mesti sentiasa diberi keutamaan serta pertimbangan sewajarnya berdasarkan kelayakan merit dalam dasar kemasukan ke Universiti Awam (UA) sehingga satu Suruhanjaya Siasatan Diraja (RCI) ditubuhkan bagi menyiasat dakwaan kekurangan kuota di UA bagi subjek kritikal, kesan dasar Saluran Terbuka terhadap prinsip meritokrasi serta isu ketelusan dan keadilan sosial dalam sistem pendidikan tinggi negara.

Sejak dasar Saluran Terbuka diperkenalkan, semakin ramai pelajar tempatan yang cemerlang termasuk lepasan STPM khususnya tidak ditawarkan tempat bagi mengikuti kursus kritikal seperti Perubatan, Pergigian, Farmasi, Undang-Undang, Kejuruteraan dan Perakaunan melalui saluran UPU. Sebaliknya, mereka hanya ditawarkan tempat melalui Saluran Terbuka dengan kadar yuran yang jauh lebih tinggi, tanpa wujudnya mekanisme rayuan yang telus. Keadaan ini bukan sahaja menekan kewangan keluarga B40 dan M40, malah menafikan peluang pelajar cemerlang untuk mendapatkan akses pendidikan bersubsidi dan ruang pembelajaran yang adil dan telus.

Pihak UA pula mendakwa kekurangan dana Kerajaan sehingga terdorong mengutamakan Saluran Terbuka sebagai sumber penjaan pendapatan. Namun, sebagai institusi yang dibiayai oleh wang rakyat tidak seharusnya menggantikan tempat bersubsidi dengan laluan komersial. Jika keadaan ini dibiarkan berterusan, ia akan menyerupai satu bentuk penswastan senyap terhadap pendidikan tinggi awam, sekali gus menghakis peranan asal UA sebagai pemangkin mobiliti sosial rakyat.

Oleh itu, Dewan ini menuntut agar Kerajaanengehadkan kemasukan pelajar melalui Saluran Terbuka dan mengutamakan pengambilan Saluran Perdana serta membentangkan kepada Parlimen data lengkap mengenai jumlah pengambilan pelajar melalui sistem UPUonline dan Saluran Terbuka sejak dasar ini diperkenalkan, termasuk pecahan kursus kritikal, kelayakan akademik, terutamanya STPM yang setaraf A-Level serta latar belakang sosioekonomi pelajar.

Hanya dengan dasar yang benar-benar telus, berpaksikan merit sebenar dan dipantau secara berkala, keyakinan rakyat terhadap sistem pendidikan tinggi awam dapat dipulihkan dan diperkukuh demi memastikan keadilan dan kelestarian bagi generasi akan datang.”

[Menteri Pendidikan Tinggi]

13. PR-1543-U(27)457

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk segera mengkaji secara terperinci mekanisme pelaksanaan rasionalisasi subsidi petrol RON95 sehingga semua aspek teknikal, data dan operasi disemak, diuji serta diperbetulkan dengan teliti.

Kerajaan tidak seharusnya tergesa-gesa melaksanakan dasar ini tanpa ketelusan dan kesiapsiagaan teknikal sepenuhnya kerana ia berisiko menimbulkan gangguan operasi, ketidakadilan kepada pengguna serta tekanan kewangan kepada pengusaha kecil khususnya stesen minyak di kawasan luar bandar.

Dewan Rakyat ini juga mengambil maklum situasi semasa dengan ketidakcekapan sistem teknikal dalam pelaksanaan bantuan kewangan tambahan SARA ataupun MyKasih yang telah menyebabkan sistem tergendala dan penerima dipaksa membayar tunai. Hal ini membuktikan bahawa risiko yang sama boleh berlaku dalam pelaksanaan subsidi petrol, sekali gus menjejaskan keadilan di kaunter pam.

Sehubungan itu, Dewan Rakyat ini mendesak Kerajaan memberikan jaminan bahawa pelaksanaan rasionalisasi subsidi petrol RON95 benar-benar berpaksikan prinsip keadilan sosial, ketepatan data dan ketelusan mekanisme, serta memastikan rakyat dan pengusaha kecil tidak dijadikan bahan ujian bagi dasar nasional ini.”

[Menteri Kewangan]

14. PR-1543-U(27)458

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan menyemak semula Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 (AKM 1998), khususnya Seksyen 233, bagi memastikan penguatkuasaan undang-undang ini dilaksanakan secara telus, konsisten dan bebas daripada campur tangan politik.

Seksyen 233 yang berkaitan dengan “penggunaan tidak wajar kemudahan rangkaian” sering disiasat dengan alasan yang terlalu longgar. Tafsiran terhadap istilah seperti “menyakitkan hati”, “mengancam” atau “tidak senonoh” adalah terlalu subjektif sehingga membuka ruang kepada tafsiran politik, bukannya berlandaskan prinsip undang-undang yang jelas.

Sehubungan itu, timbul persoalan sama ada AKM 1998 benar-benar digunakan untuk melindungi rakyat daripada jenayah siber dan kandungan berbahaya, atau telah diperalatkan sebagai senjata politik untuk membungkam suara yang tidak sehaluan. Situasi ini menimbulkan persepsi bahawa kebebasan bersuara hanyalah simbol kosong apabila undang-undang dijadikan alat menekan rakyat.

Justeru, hanya melalui pembaharuan undang-undang dan penguatkuasaan yang telus dan adil, keyakinan rakyat terhadap AKM 1998 dapat dipulihkan, sekali gus menjamin kebebasan bersuara kekal terpelihara sebagai roh sebenar kemerdekaan negara.”

[Menteri Komunikasi]

15. PR-1543-U(27)459

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan menggantung pelaksanaan Akta Pembaharuan Semula Bandar (URA) sehingga satu proses semakan menyeluruh dijalankan terhadap ambang persetujuan yang ditetapkan, mekanisme perlindungan kepada pemilik minoriti, serta keselarasan dasar pembangunan semula dengan pelan fizikal bandar yang ditadbir oleh pihak berkuasa tempatan (PBT).

Pelaksanaan URA telah menimbulkan kebimbangan serius dalam kalangan pemilik hartanah strata, khususnya golongan B40 dan M40 yang menghuni pangsupuri lama dan unit kos rendah. Antara isu paling kontroversi ialah kadar ambang persetujuan yang ditetapkan iaitu 80% bagi bangunan sama ada melebihi mahupun kurang daripada 30 tahun, berbanding keperluan sedia ada yang menuntut 100% persetujuan untuk sebarang pembangunan semula. Ini menimbulkan persoalan sama ada pemilik minoriti yang tidak bersetuju boleh dilucutkan hak milik mereka walaupun secara sah masih memiliki unit masing-masing.

Lebih membimbangkan, pindaan terhadap Akta Hakmilik Strata dikatakan bakal membolehkan pemindahan hak milik secara automatik kepada pemaju sekiranya ambang persetujuan dicapai. Tanpa mekanisme rayuan, akses semakan kehakiman yang mudah serta perlindungan undang-undang kepada pemilik minoriti, dasar ini boleh dimanipulasi untuk menekan pemilik kecil yang tidak mempunyai keupayaan perundangan untuk mempertahankan hak mereka.

Isu ini turut menyentuh soal keselarasan dasar antara agensi Kerajaan. URA berada di bawah Kementerian Perumahan Dan Kerajaan Tempatan (KPKT), manakala pembangunan fizikal bandar seperti Kuala Lumpur ditadbir oleh Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL) di bawah Jabatan Perdana Menteri. Sehingga kini, tiada penjelasan diberikan berhubung bagaimana keputusan pembangunan semula yang diluluskan melalui URA akan disepadukan dengan pelan struktur dan Rancangan Tempatan sedia ada. Ini menimbulkan risiko pertindihan atau percanggahan dasar yang akhirnya boleh menjejaskan infrastruktur awam dan menambah kesesakan tanpa pelan mitigasi yang jelas.

Oleh itu, Dewan ini menuntut agar pelaksanaan URA ditangguhkan serta-merta, sementara satu proses libat urus menyeluruh diadakan melibatkan pemilik strata, badan pengurusan bangunan, PBT dan peguam hartanah. Kerajaan juga perlu menyemak kembali semua pindaan terhadap Akta Hakmilik Strata yang berkaitan dan memastikan tidak berlaku penghakisan hak pemilikan sah rakyat atas nama pembangunan semula. Apa-apa reformasi undang-undang yang memberi kesan kepada ribuan rakyat biasa mestilah berpaksikan prinsip perlindungan, bukan paksaan.”

[Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

16. PR-1543-U(27)460

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk menilai semula pelaksanaan inisiatif Rakan KKM yang diperkenalkan oleh Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dengan memastikan ia tidak menghakis prinsip asas kesihatan awam negara yang berteraskan akses saksama, layanan adil dan kos mesra rakyat.

Pelaksanaan inisiatif Rakan KKM telah menimbulkan kebimbangan serius dalam kalangan masyarakat. Sebarang pembaharuan dalam sistem kesihatan awam seharusnya tidak boleh mewujudkan dua kelas perkhidmatan yang membezakan rakyat berdasarkan kemampuan membayar sekali gus menafikan hak pesakit marhaen untuk mendapat layanan sama rata di hospital Kerajaan.

Lebih membimbangkan, pelaksanaan inisiatif ini berisiko mengalihkan tenaga pakar, peralatan dan sumber hospital awam bagi memenuhi perkhidmatan *premium economy* sehingga menjejaskan keberkesanan rawatan asas rakyat. Justeru, mekanisme pemantauan yang telus dan bebas perlu diwujudkan bagi menilai masa menunggu pesakit awam sebelum dan selepas pelaksanaan Rakan KKM dengan laporan berkala dibentangkan kepada Parlimen.

Sehubungan itu, Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan agar tidak memperdagangkan sistem perkhidmatan awam serta memberi penjelasan menyeluruh sama ada Rakan KKM benar-benar memperkukuh sistem kesihatan awam atau sekadar solusi sementara yang mengundang risiko diskriminasi dan sistem dua darjat. Hanya dengan ketelusan, jaminan keadilan dan pengawasan berkala, keyakinan rakyat terhadap kesihatan awam dapat dipelihara sebagai amanah negara.”

[Menteri Kesihatan]

17. PR-1543-U(27)461

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya mewujudkan pusat benih padi khusus di kawasan utara khususnya di Arau, Perlis bagi membekalkan benih-benih padi yang bermutu tinggi dan membolehkan penyelidikan yang agresif dibuat bagi menghasilkan benih padi baharu di samping menyelesaikan masalah ketidakcukupan benih padi di pasaran. Pusat benih padi adalah penting untuk mengumpul benih padi yang lebih berdaya komersial, lebih berdaya tahan iklim (*climate resistant*) dan sesuai dengan cuaca di kawasan utara Semenanjung Malaysia.

Pusat ini juga boleh berperanan menjalankan kajian di peringkat serantau dan melibatkan penyelidik daripada negara-negara jiran seperti Thailand, Indonesia dan Myanmar yang mempunyai tanaman baka padi yang berdaya komersial tinggi.”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

18. PR-1543-U(27)462

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan mengambil langkah proaktif dalam menangani kes penderaan kanak-kanak yang berlarutan dan sehingga kini belum ada penyelesaian tuntas. Statistik Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat menunjukkan sehingga November 2023, kira-kira 1,069 kes penderaan kanak-kanak dilaporkan yang disebabkan oleh kecuaian ibu bapa dan penjaga.

Kanak-kanak adalah masa depan negara. Usaha menangani isu pengabaian dan penderaan kanak-kanak yang dilihat membimbangkan perlu ditangani secara menyeluruh dan membabitkan pelbagai pihak. Kes penderaan dalam kalangan kanak-kanak belum tamat dan berkali-kali berlaku. Maka memohon perhatian sewajarnya.

Lantaran itu, pihak Kerajaan wajar menangani lantas menghentikan kitaran dera ini dengan sebuah target ‘Dera Sifar’ menerusi langkah-langkah proaktif seperti mewajibkan kursus penjagaan anak, mewujudkan sistem pemantauan berkala serta meneliti semula undang-undang serta garis panduan yang berkaitan. Perkhidmatan dalam hal membabitkan perlindungan, pemulihan dan pemeliharaan kanak-kanak perlu diperkukuh dan direalisasikan. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera.”

[Menteri Dalam Negeri]

19. PR-1543-U(27)463

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan menubuhkan badan siasatan bebas bagi mengenal pasti secara terperinci punca utama yang menyebabkan kekurangan bekalan makanan asas seperti beras tempatan, ayam dan telur ayam di pasaran.

Perancangan penyelesaian jangka pendek, perancangan jangka panjang yang komprehensif serta penguatkuasaan yang lebih ‘keras’ terhadap golongan kartel orang tengah antara faktor pengukuhan daya pengeluaran bekalan makanan. Rakyat baik dari kalangan pengguna mahupun pengusaha restoran kecil masih mengeluh dengan permasalahan ini yang menyebabkan kenaikan harga bekalan makanan.

Kerajaan tidak seharusnya melepaskan tanggungjawab menjaga keterjaminan bekalan makanan kepada pengguna sebagai *end user* mahupun menyarankan penyelesaian jalan mudah seperti menambah import makanan tetapi perlu mencari penyelesaian sepanjang rangkaian jaringan bekalan bahan makanan mentah bagi memastikan keterjaminan makanan (*food security*).”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

20. PR-1543-U(27)464

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya mengkaji semula peruntukan khas yang boleh diberikan kepada pekebun kecil, penternak dan nelayan yang terjejas akibat situasi iklim yang tidak menentu serta kenaikan harga barang. Kerosakan tanaman dan kematian ternakan seringkali mendatangkan kerugian besar hingga kepada jutaan ringgit setiap kali berlaku bencana alam.

Dengan situasi semasa ekonomi negara yang tidak stabil juga secara tidak langsung akan memberi tekanan kepada kos sara hidup pekebun kecil, penternak dan nelayan yang kebanyakannya bergantung harap sumber pendapatan tersebut sahaja. Maka pemberian peruntukan khas ini dapat menambah baik kehidupan mereka.”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

21. PR-1543-U(27)465

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya menyegerakan pembinaan dan baik pulih tembok sempadan Malaysia-Thailand supaya merangkumi keseluruhan perbatasan dari Perlis hingga Kelantan dan menyediakan suatu pelan tindakan komprehensif merangkumi semua agensi Kerajaan bagi kawalan sempadan Malaysia-Thailand. Sempadan Malaysia-Thailand adalah sepanjang kira-kira 656 km namun hanya 111 km sahaja yang berpagar. Sebahagian tembok sempadan antara Malaysia dan Thailand di sepanjang Laluan Keselamatan dan Pembangunan (KESBAN) dilihat sudah usang manakala peralatan kamera litar tertutup (CCTV) dan alat pengimbas perlu ditambah, dibaik pulih dan dinaik taraf dengan teknologi terkini seperti penggunaan dron.

Beberapa insiden pada masa lalu seperti kes tembakan ke atas pasukan keselamatan negara dan bermaharajalelanya sindiket pemerdagangan manusia seperti yang berlaku di insiden Wang Kelian serta penyeludupan barangan termasuk dadah dan senjata menunjukkan betapa kritikalnya keperluan untuk meningkatkan tahap keselamatan di perbatasan.

Kerajaan Malaysia sebelum ini telah memberikan komitmen untuk membina tembok sempadan tersebut tetapi sehingga terkini masih tiada pelan pembangunan komprehensif dan terperinci yang diumumkan. Mohon pihak Kerajaan memandang serius perkara ini dengan menyegerakan pembangunan tembok sempadan Malaysia-Thailand secara menyeluruh dan memastikan suatu pelan komprehensif merangkumi semua agensi Kerajaan bagi kawalan sempadan Malaysia-Thailand agar benar-benar berkesan menjamin keselamatan perbatasan negara.”

[Perdana Menteri]

22. PR-1543-U(27)466

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya agihan peruntukan pembangunan dan pelaksanaan projek pembangunan di peringkat negeri diberikan mengikut keutamaan dan keperluan Kerajaan Negeri. Berdasarkan pelan RMKe-12, enam negeri kurang membangun akan terus diberi keutamaan dengan agihan sekurang-kurangnya 50% daripada keseluruhan peruntukan Perbelanjaan Pembangunan Asas Persekutuan.

Namun begitu, terdapat beberapa projek yang diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan tidak mengambil kira cadangan dan hasrat Kerajaan Negeri khususnya di Perlis untuk mempelbagaikan fungsi sesuatu projek sedangkan Kerajaan Negeri mempunyai dasar serta hala tuju yang telah mengambil kira pelbagai keperluan dan kehendak semasa

serta pada masa hadapan. Misalnya, Projek Lencongan Banjir Barat Timah Tasoh yang telah dilaksanakan pada tahun 2015, di mana dalam pembinaan terowong banjir terdapat skop pembinaan pada item pencahayaan di dalam terowong berjumlah RM300 ribu.

Namun, skop berkenaan telah dikeluarkan atas alasan penjimatan. JPS Perlis selaku pelaksana projek telah membangkitkan perkara ini supaya dikekalkan atas faktor keselamatan dan memudahkan kerja pemantauan serta penyelenggaraan di dalam terowong di masa hadapan. Akan tetapi, ianya masih tetap dikeluarkan daripada skop asal projek.”

[Menteri Ekonomi]

23. PR-1543-U(27)467

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini meggesa Kerajaan supaya mengkaji dan merancang satu inisiatif khas bagi memastikan setiap rakyat dan keluarga Malaysia terutamanya dari golongan B40 dan M40 mampu memiliki kediaman pertama dengan menyediakan rumah mampu milik berharga RM200,000 dan ke bawah baik di luar dan di dalam bandar. Kerajaan tidak boleh hanya memperkenalkan inisiatif yang hanya sekadar ‘*rebranding*’ daripada Kerajaan sebelum ini kerana perubahan yang besar perlu dilakukan bagi mendepani kenaikan kos pembinaan disebabkan kenaikan harga barang binaan.

Dasar Perumahan Negara (2018-2025) sendiri memperakui bahawa isu kemampuan memiliki rumah semakin ketara di kalangan rakyat dan impak kenaikan harga rumah yang mendadak turut dirasai golongan M40 selain B40. Inisiatif khas untuk menyediakan kemudahan rumah pertama pada harga di bawah RM200,000 dan ke bawah ini hendaklah dijadikan salah satu sasaran kajian semula Dasar Perumahan Negara dan memerlukan input dari pelbagai agensi dan Kementerian serta pihak bukan Kerajaan dan bukan dari satu Kementerian sahaja.

Isu kemampuan memiliki rumah pertama jika tidak ditangani akan mewujudkan generasi rakyat yang sentiasa menyewa tanpa mendapat peluang memiliki perumahan sendiri. Golongan generasi ini juga akan terus menjadi mangsa kepada harga hartanah yang melambung akibat spekulasi hartanah dan tanpa kawalan harga sehingga menjadikan harga di luar kemampuan sebenar golongan M40 dan B40.”

[Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

24. PR-1543-U(27)468

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan bersikap adil dalam mengamalkan kebebasan media di Malaysia. Kerajaan tidak seharusnya menjadikan Suruhanjaya Komunikasi Multimedia Malaysia (SKMM) sebagai alat politik untuk menyekat mana-mana isi kandungan media yang tidak ‘pro’ Kerajaan atau tidak sependapat dengan Kerajaan. YAB Perdana Menteri yang memerintah Kerajaan pada masa ini telah berikrar dalam manifestonya untuk memastikan hak kebebasan bersuara dan melindungi kebebasan media.

Namun, keadaan sebaliknya berlaku selepas beberapa bulan beliau membentuk Kerajaan. Lebih mendukacitakan, kebebasan media yang diwar-warkan Kerajaan hanyalah terhad kepada ‘pro’ Kerajaan sahaja, manakala parti pembangkang secara halus dikenakan sekatan kepada akses media. Mana-mana media rasmi Kerajaan mahupun swasta tidak diberi kebenaran untuk menyiarkan berita mengenai parti pembangkang mahupun pihak yang menentang Kerajaan.

Oleh yang demikian, Kerajaan digesa supaya berlaku adil dalam menyalurkan maklumat kepada rakyat. Tindakan ini adalah penting untuk memastikan hak kebebasan media tidak dicabul sewenang-wenangnya oleh pihak-pihak tertentu.”

[Menteri Komunikasi]

25. PR-1543-U(27)469

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan mengkaji semula kawasan masuk dan keluar sempadan Malaysia-Thailand di Wang Kelian, Perlis. Sebelum ini, penduduk kedua-dua negara boleh menikmati kemudahan bergerak sehingga dua kilometer tanpa menggunakan pasport atau pas sempadan pada hari minggu.

Kuat kuasa itu pernah dibuat bermula tahun 1993 hingga 2015. Akan tetapi, penarikan semula kemudahan kebebasan bergerak ini telah dibuat pada tahun 2015 kerana penemuan rangka manusia mangsa sindiket pemerdagangan manusia yang dipercayai etnik Rohingya. Susulan itu, Wang Kelian menjadi pekan mati hingga kini. Kerajaan Negeri Perlis cuba membangunkan semula kawasan pelancongan di Wang Kelian, namun ianya tidak semeriah dahulu.

Justeru itu, Kerajaan diharapkan dapat mengkaji dan mempertimbangkan semula untuk memberi kemudahan bergerak di antara kedua-dua negara seperti sebelum ini. Dengan kemudahan tersebut, ianya akan dapat menjana semula perkembangan ekonomi khususnya buat penduduk tempatan yang sebelum ini amat rancak sebelum ditutup sepenuhnya pada tahun 2015. Semasa adanya '*free flow*' ini, Wang Kelian merupakan satu destinasi pelancongan yang amat meriah dan telah memberi ruang kepada peniaga-peniaga kecil di Perlis dan juga Selatan Thailand menambahkan pendapatan mereka."

[Menteri Dalam Negeri]

26. PR-1543-U(27)470

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan mengkaji semula dasar sedia ada yang berkaitan warisan arkeologi negara dan merangka satu pelan tindakan khusus bagi memartabatkan warisan arkeologi negara yang ditemukan. Penemuan-penemuan arkeologi seperti artifak tembikar, seramik, lukisan purba, rangka manusia purba dan lain-lain artifak amat penting untuk dihayati dan dipelajari kerana data yang dihasilkan dapat membantu merungkai persoalan-persoalan tentang perkembangan hidup dan tamadun manusia silam.

Malahan, ia juga boleh dijadikan sebagai salah satu sumber rujukan pensejarahan negara yang utama. Akan tetapi masih banyak lagi tapak-tapak penemuan arkeologi yang ditemukan tidak dikaji sepenuhnya kerana beberapa faktor terutamanya kekangan kewangan hingga menyebabkan kebanyakan tapak tersebut ditinggalkan tanpa sebarang kajian menyeluruh mahupun pemeliharaan khusus.

Oleh yang demikian, Kerajaan melalui Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) wajar mengkaji dan merangka satu pelan tindakan bagi memartabatkan warisan arkeologi negara yang ditemukan supaya tapak-tapak arkeologi tersebut dapat dijadikan sebagai subjek kebanggaan dan identiti negara yang berbilang kaum dan agama yang boleh dihayati dan diambil iktibar.

MOTAC amnya boleh mengambil contoh kerangka tindakan daripada negara lain seperti China, Korea, Jepun dan Turki tentang kaedah-kaedah kajian, pemeliharaan dan pemuliharaan yang telah mereka berjaya lakukan melalui kerjasama strategik antara negara.

Hal ini juga sekaligus akan dapat menangani isu kemerosotan minat generasi muda terhadap sejarah kerana generasi ini dilihat lebih cenderung untuk mengikuti perkembangan teknologi digital dan hiburan. Pembentukan generasi muda yang bakal menjadi pemimpin negara amat penting melalui pendekatan sejarah ini agar semangat kenegaraan atau cinta akan negara itu dapat dipupuk sebaiknya."

[Menteri Pelancongan, Seni dan Budaya]

27. PR-1543-U(27)471

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan menyegerakan kelulusan dan penyaluran peruntukan pembangunan infrastruktur dan kemudahan terutamanya melibatkan penurapan tar di jalan-jalan yang menghubungkan laluan ke perkampungan Orang Asli dan memperbanyakkan pemasangan lampu jalan di Nenggiri, Kelantan.

Dalam Pilihan Raya Kecil (PRK) Dun Nenggiri baru-baru ini, pihak Kerajaan telah mengetahui bahawa kawasan tersebut memerlukan peruntukan pembangunan infrastruktur dan kemudahan yang menyeluruh khususnya di kawasan perkampungan Orang Asli seperti Pos Gob, Pos Tohoi, Pos Simpor dan Pos Pasik.

Oleh hal yang demikian, Kerajaan melalui Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah (KKDW) wajar mengambil perhatian dan tindakan segera terhadap kekurangan infrastruktur dan kemudahan di kawasan perkampungan Orang Asli di Nenggiri, Kelantan kerana mereka juga adalah sebahagian daripada rakyat negara ini yang mempunyai hak untuk menikmati segala kemudahan yang disediakan Kerajaan.”

[Menteri Kemajuan Desa dan Wilayah]

28. PR-1543-U(27)472

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan Persekutuan melaksanakan pembayaran royalti petroleum kepada Negeri Terengganu dan Negeri Kelantan sebagai komitmen dalam memastikan pengagihan hasil petroleum yang adil dan saksama.”

[Menteri Kewangan]

29. PR-1543-U(27)473

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan Persekutuan melaksanakan pembayaran Wang Ehsan kepada negeri-negeri di bawah pentadbiran Pembangkang. Pembangunan seimbang antara wilayah amat penting agar rakyat menikmati kemudahan infrastruktur dan kemudahan yang setara. Bantuan Wang Ehsan ini akan dapat membantu negeri-negeri tersebut melaksanakan agenda pembangunan dan kesejahteraan rakyat amnya.”

[Menteri Kewangan]

30. PR-1543-U(27)474

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memberikan sepenuh perhatian kepada Beting Patinggi Ali yang juga dikenali sebagai Luconia Shoals, terletak di perairan Sarawak dan merupakan sebahagian daripada Zon Ekonomi Eksklusif (EEZ) Malaysia. Isu pencerobohan oleh kapal dan pesawat asing terutamanya dari China telah menjadi persoalan rakyat memandangkan ia berkaitan dengan kedaulatan negara dan kepentingan awam. Sejak tahun 2013, Malaysia telah melaporkan pencerobohan berulang oleh kapal Pengawal Pantai China (CCG) di kawasan ini. Tuntutan China terhadap Beting Patinggi Ali dianggap tidak berasas kerana lokasi geografi kawasan tersebut yang lebih dekat dengan pantai Malaysia (84 batu nautika dari Miri) berbanding dengan tanah besar China (lebih 1080 batu nautika).

Walaupun Malaysia menganggap Beting Patinggi Ali sebagai miliknya, Kerajaan masih berpendirian terdapat tuntutan bertindih dengan China. China “mengklaim” sebagian besar wilayah di Laut China Selatan berdasarkan garis sembilan dash yang mereka tetapkan, yang telah ditolak oleh Mahkamah Permahan Tetap (PCA) pada tahun 2016. Keputusan PCA ini memberikan Malaysia posisi yang lebih kuat untuk menegaskan haknya di kawasan tersebut.

Untuk memastikan kedaulatan ke atas Beting Patinggi Ali, Malaysia perlu meningkatkan lagi kehadiran aset ketenteraan di kawasan tersebut bagi mengukuhkan tuntutan negara terhadap pulau tersebut dan mempergiatkan keberadaan Malaysia di pulau berkenaan. Mohon Kerajaan untuk lebih tegas dalam pendiriannya di mana isu Beting Patinggi Ali adalah hak mutlak Malaysia sepertimana termaktub dalam Konvensi Bangsa-Bangsa Bersatu tentang Hukum Laut (UNCLOS) dan bukannya tuntutan bertindih dengan mana-mana negara asing.”

[Menteri Pertahanan]

31. PR-1543-U(27)475

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memberikan hak royalti kepada negeri Kelantan yang tidak dibayar oleh Kerajaan Persekutuan sering kali menjadi perdebatan hangat, terutamanya berkaitan dengan alasan “lebih 3 batu nautika”. Kelantan, sebagai salah satu negeri pengeluar minyak di Malaysia, telah lama menuntut hak royalti minyak yang sepatutnya diterima. Namun, Kerajaan Persekutuan berpendapat bahawa Kelantan tidak layak menerima royalti tersebut kerana kedudukan telaga minyak yang terletak lebih dari tiga batu nautika dari pesisir pantai negeri tersebut.

Kerajaan Persekutuan perlu menyemak atau meminda kembali istilah "tiga batu nautika" yang tidak pernah dinyatakan dalam perjanjian asal dengan Petronas Berpendapat bahawa Akta 144 tidak menetapkan jarak tertentu untuk hak milik telaga minyak. Tambahan lagi, Telaga minyak yang dimiliki Kelantan terletak kira-kira 80 batu nautika dari pesisir pantai dan terdapat dakwaan bahawa telaga-telaga ini berada dalam kawasan yang dipertikaikan antara Kelantan dan Terengganu. Ini menimbulkan persoalan mengenai keadilan dan keseragaman dalam pembayaran royalti, terutama apabila negeri-negeri lain seperti Terengganu menerima royalti walaupun telaga mereka juga terletak jauh dari pantai.

Dicadangkan penubuhan jawatankuasa bebas yang terdiri daripada wakil Kerajaan Negeri, Kerajaan Persekutuan dan pakar undang-undang untuk meneliti semula perjanjian royalti dan isu-isu berkaitan. Ini dapat memastikan bahawa semua pihak terlibat dalam proses perbincangan yang adil dan terbuka, serta mencari penyelesaian yang memuaskan kedua-dua belah pihak."

[Menteri Kewangan]

32. PR-1543-U(27)476

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk mempertimbang pembinaan jalan sempadan antara Malaysia dan Indonesia, khususnya di kawasan Sabah dan Kalimantan ini adalah penting untuk pelbagai aspek yang melibatkan ekonomi, keselamatan dan pembangunan infrastruktur yang akan memulangkan hasil lumayan kepada Malaysia. Berpendapat bahawa jalan sempadan Malaysia–Indonesia yang baik akan meningkatkan aksesibiliti antara kedua-dua negara, memudahkan pergerakan barang dan perkhidmatan. Ini akan merangsang aktiviti ekonomi di kawasan sempadan seperti Kalabakan dan Serudong serta meningkatkan peluang perniagaan bagi penduduk tempatan.

Dengan pemindahan ibu negara Indonesia ke Kalimantan Timur (Nusantara), terdapat potensi besar untuk pertumbuhan ekonomi di kawasan sempadan. Pembinaan jalan akan membolehkan Sabah memanfaatkan perkembangan ini dengan lebih baik termasuk dalam sektor pelancongan dan perdagangan rentas sempadan. Jalan sempadan ini dapat menghubungkan kampung-kampung pedalaman dengan bandar-bandar utama, memudahkan akses kepada pendidikan, kesihatan dan peluang pekerjaan bagi penduduk di kawasan terpencil.

Pembinaan jalan sempadan Malaysia–Indonesia juga berpotensi memperkuat hubungan sosial dan budaya antara masyarakat di kedua-dua negara. Ini termasuk pertukaran budaya melalui pelbagai aktiviti sosial dan ekonomi yang dapat dijalankan lebih mudah dengan adanya infrastruktur yang baik."

[Menteri Ekonomi]

33. PR-1543-U(27)477

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memberi kuasa kepada media untuk mempromosikan jimat penggunaan elektrik waktu puncak dilihat sebagai strategi berasaskan perubahan tingkah laku pengguna. Ini bermakna, sistem tarif elektrik direka untuk memberi insentif supaya pengguna dapat mengurangkan beban pada waktu puncak melalui pengurangan penggunaan tenaga, sekaligus mengurangkan tekanan ke atas rangkaian elektrik nasional. Dari perspektif pengurusan tenaga, kaedah ini mampu mengalihkan puncak beban dan menstabilkan grid elektrik negara.

Namun begitu, pendekatan ini mempunyai beberapa kelemahan terutama dari segi impak langsung terhadap golongan berpendapatan rendah dan pengguna domestik tanpa alatan moden untuk menguruskan penggunaan elektrik secara fleksibel. Bagi mereka yang tidak dapat memindahkan waktu penggunaan elektrik sebab faktor kerja, waktu sekolah dan kemudahan di rumah, penjimatan bil elektrik yang dipaparkan hanya akan mampu dicapai oleh segelintir pengguna cerdik strategi penggunaan tenaga. Ini menjadikan dasar tersebut kurang inklusif dan berpotensi menimbulkan jurang sosial kerana golongan berpendapatan tinggi lebih berupaya mengoptimumkan penggunaan elektrik.

Selain itu, dari sudut kos sara hidup, penekanan sepenuhnya kepada tabiat pengguna menukar waktu penggunaan elektrik mungkin tidak mencukupi untuk menangani tekanan inflasi dan kenaikan tarif elektrik secara struktural. Isu kos bahan bakar, penyelenggaraan infrastruktur tenaga hijau dan subsidi Kerajaan juga perlu diberi perhatian. Kerajaan perlu melihat penyelesaian holistik yang meliputi subsidi bersasar, pelaburan dalam sumber tenaga terbarukan murah dan pengawalan kenaikan tarif agar beban terhadap pengguna akhir tidak membebankan.

Oleh itu, dicadangkan supaya Kerajaan mempertimbangkan tambahan dasar berikut yang lebih komprehensif seperti meningkatkan program subsidi bersasar khusus untuk kumpulan isi rumah berpendapatan rendah, melancarkan kempen pendidikan tenaga yang berterusan melalui media untuk meningkatkan kesedaran masyarakat tentang penjimatan elektrik, bukan hanya berdasarkan waktu puncak, mempercepat usaha transformasi tenaga hijau bagi mengurangkan kos pengeluaran elektrik jangka panjang dan melaksanakan mekanisme tarif elektrik yang progresif dan adil supaya beban kos dapat diagihkan lebih saksama di kalangan semua pengguna.”

[Menteri Peralihan Tenaga dan Transformasi Air]

34. PR-1543-U(27)478

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan meneliti semula proses pemilihan pasar raya rakan kongsi dalam program MyKasih/e-Kasih dengan tumpuan meningkatkan inklusiviti pasar raya kecil, kedai runcit tempatan dan koperasi luar bandar. Proses semasa lebih memfokuskan pasar raya besar, mengehadkan akses golongan penerima bantuan, terutama di kawasan kurang bandar. Faktor capaian komuniti seperti kepadatan penduduk dan jarak ke pasar raya perlu diberi perhatian agar penerima tidak terbeban perjalanan jauh.

Golongan rentan seperti warga emas dan yang kurang celik digital menghadapi cabaran menggunakan sistem digital MyKasih/e-Kasih, menyebabkan sesetengah terpinggir dan tidak menerima bantuan sepenuhnya. Kerajaan perlu menyediakan modul latihan, bengkel dan bantuan teknikal untuk memudahkan mereka. Sokongan di lokasi pembelian melalui juruwang atau sukarelawan juga perlu dipertingkatkan bagi membantu transaksi. Alternatif manual seperti tunai atau baucar fizikal perlu disediakan kepada yang tidak mampu menggunakan platform digital supaya tiada golongan terabai.

Pemantauan dan penilaian oleh badan bebas penting untuk memastikan program berjalan telus dan berkesan, mengenal pasti kelemahan dan memberi ruang penambahbaikan berterusan. Audit dan laporan berkala juga memperlihatkan komitmen Kerajaan terhadap ketelusan dan akauntabiliti pengurusan bantuan sosial.”

[Menteri Kewangan]

35. PR-1543-U(27)479

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan menilai semula pelaksanaan Cukai Jualan dan Perkhidmatan (SST) ke atas barangan import tertentu serta penarikan subsidi ke atas lebih 40 barangan asas yang semakin menimbulkan keresahan dalam kalangan rakyat, terutama golongan B40 dan M40. Kenaikan harga barangan keperluan harian secara langsung menjejaskan kemampuan mereka untuk menampung kos sara hidup, memerlukan pendekatan fiskal yang lebih peka dan adil. Oleh itu, penilaian semula dasar SST dan subsidi merupakan langkah penting untuk mengembalikan keseimbangan ekonomi dan sosial.

Kerajaan telah mengecualikan beberapa barangan import seperti limau, kurma, epal dan oren daripada SST mulai 1 Julai 2025, namun masih mengenakan cukai ke atas buah-buahan import lain seperti anggur, avokado, mangga dan pisang. Pendekatan ini menimbulkan persepsi bahawa dasar pengecualian bersifat selektif dan tidak menyeluruh yang boleh mencetuskan ketidakpuasan rakyat serta meruntuhkan kepercayaan terhadap dasar fiskal yang dibentuk. Kejelasan tentang kriteria dan asas pengecualian ini amat diperlukan bagi memastikan dasar tersebut dilihat adil dan

berasaskan analisis yang kukuh. Penarikan subsidi ke atas lebih daripada 40 barangan asas tanpa disertai langkah mitigasi yang berkesan turut menambah beban kos sara hidup rakyat. Pendapatan isi rumah tidak berkembang seiring dengan kenaikan harga barang dan perkhidmatan asas menimbulkan risiko ketidakstabilan ekonomi dan sosial. Oleh itu, Kerajaan diwajibkan untuk menyediakan pelan mitigasi yang komprehensif bagi melindungi golongan rentan seperti insentif tambahan atau program bantuan bersasar agar impak negatif dasar ini dapat dikurangkan.

Selain itu, suara petani dalam penetapan harga minimum padi perlu diangkat secara bermakna melalui mekanisme libat urus yang inklusif dan berstruktur. Ini bagi memastikan dasar harga beras mencerminkan realiti kos pengeluaran yang dihadapi pesawah dan kepentingan mereka sebagai pengeluar utama makanan negara. Keterlibatan langsung masyarakat pertanian dapat meningkatkan keberkesanan dasar serta memperkukuh daya tahan sektor agrikultur dalam jangka panjang."

[Menteri Kewangan]

36. PR-1543-U(27)480

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan:

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan melindungi Kampung Sungai Baru sebagai Tanah Rezab Melayu untuk mencegah pemindahan paksa dan fenomena gentrifikasi yang merugikan komuniti Melayu di kawasan bandar. Seperti pengalaman di Kampung Baharu, pembangunan yang tidak terkawal berisiko menyebabkan semakin sedikit orang Melayu tinggal di kawasan bersejarah mereka, sekaligus menyingkirkan mereka ke pinggir bandar yang kurang peluang ekonomi. Dengan status tanah rezab, orang Melayu boleh kekal berhak tinggal dan membangun di tengah kota tanpa risiko kehilangan tanah kepada pemaju bukan Melayu.

Selain itu, perlindungan ini penting untuk mempertahankan kedaulatan ekonomi dan warisan tanah pusaka Melayu yang telah dimiliki sejak generasi terdahulu. Enakmen Rizab Melayu mengelakkan tanah warisan ini daripada dipindah milik kepada bukan Melayu, memastikan kekal milik orang Melayu dan selaras dengan Perkara 153 Perlembagaan Malaysia yang melindungi hak istimewa bangsa Melayu. Tanah yang dilindungi ini juga membolehkan Melayu terus bersaing dalam arena ekonomi bandar tanpa tertinggal di belakang akibat penguasaan tanah oleh pihak lain.

Akhirnya, perlindungan Kampung Sungai Baru sebagai Tanah Rezab Melayu juga menjamin kesinambungan identiti budaya dan sejarah Melayu di pusat bandar yang semakin terhakis akibat pembangunan moden. Kawasan ini adalah simbol kebangkitan orang Melayu sejak 1900, dan dengan perlindungan khusus, pembangunan akan mengutamakan kepentingan Melayu dan mengekalkan ciri tradisional komuniti. Ini penting agar generasi akan datang masih dapat menikmati nilai budaya dan sejarah Melayu dalam bandar yang pesat membangun ini tanpa kehilangan warisan mereka."

[Menteri di Jabatan Perdana Menteri]

37. PR-1543-U(27)481

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan:

"Bahawa Dewan Rakyat ini menerima sejarah perang saudara di Selatan Filipina pada awal 70-an yang mengakibatkan ribuan pelarian perang dari Filipina melarikan diri ke Sabah. Menerima hakikat bahawa Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (PBB) melalui Suruhanjaya Tinggi Persatuan Bangsa-Bangsa Bersatu Untuk Pelarian (UNHCR) telah turun padang dan membantu pelarian ini dengan mewujudkan sekurang-kurang lima (5) skim penempatan pelarian di Sabah (Telipok, Kinarut, Kampung Bahagia Sandakan, Kampung Selamat Semporna dan Kampung Hidayat Tawau).

Dan menerima hakikat Kerajaan Sabah telah bekerjasama dengan UNHCR sehingga mewujudkan sebuah bahagian di Jabatan Ketua Menteri untuk menguruskan penempatan UNHCR ini.

Menerima juga hakikat apabila setelah UNHCR menyerahkan penempatan ini kepada Federal Task Force di bawah Majlis Keselamatan. Negara, terdapat kecelaruan dari segi urus tadbir pelarian perang Filipina di Sabah, sehinggakan penempatan mereka telah bercampur aduk dengan mereka yang bukan pelarian yang menyebabkan banyak masalah dari segi urus tadbir kewarganegaraan dan pelbagai aspek bantuan kemanusiaan.

Menerima hakikat bahawa pelarian perang Filipina ini telah diberi pelbagai dokumen bermula dengan kad burung-burung, kad banci dan selepas itu dokumen IMM13 sehingga sekarang. Menerima juga hakikat bahawa pelbagai pendekatan untuk menaik taraf bentuk dan cara pengeluaran dokumen ini telah banyak dipolitikkan dan akhirnya kini tidak ada kata putus apakah dokumen baru yang diberikan kepada golongan pelarian perang Filipina ini.

Menerima juga hakikat bahawa satu Suruhanjaya Siasatan Diraja telah ditubuhkan oleh Parlimen Malaysia mencari penyelesaian tuntas terhadap kehadiran golongan pelarian perang Filipina di Sabah, namun itu pun telah gagal memberi apa-apa penyelesaian. Malah ramai yang menganggap langkah ini sebagai mainan politik semata-mata.

Oleh sebab itu, Tuaran mengesyorkan supaya Dewan yang mulia ini membahaskan masalah pelarian perang Filipina dengan mengambil kira bagaimanakah masa depan mereka yang kini sudah tiga generasi selepas beranak pinak di Sabah, sehingga Kerajaan dapat mengambil tindakan yang tegas sebelum masalah ini menjadi lebih besar yang boleh menggugat kestabilan dan kedaulatan negara."

[Menteri di Jabatan Perdana Menteri]

38. PR-1543-U(27)482

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan:

"Bahawa Dewan Rakyat ini menerima hakikat bahawa kos pembekalan elektrik (penjanaan, penghantaran dan pengagihan) di Sabah adalah lebih tinggi daripada kadarjualan seunit elektrik menyebabkan Sabah Electricity Sdn. Bhd. (SESB) mengalami kerugian dan terpaksa bergantung kepada subsidi sokongan tarif (TSS) daripada persekutuan dengan kadar RM850 juta setahun.

Menerima juga hakikat bahawa Kerajaan perlu mengambil langkah-langkah bagi memastikan penjanaan elektrik mencapai 40% rizab margin dan kos pembekalan elektrik berada di bawah paras jualan untuk mengurangkan beban Kerajaan Persekutuan dalam menampung subsidi sokongan tarif (TSS).

Oleh itu, maka dengan ini Tuaran mengesyorkan agar Dewan yang mulia ini dapat membahaskan langkah-langkah yang boleh diambil sehingga Kerajaan dapat mencari jalan penyelesaian yang tepat untuk menstabilkan bekalan elektrik di Sabah."

[Menteri Peralihan Tenaga dan Transformasi Air]

39. PR-1543-U(27)483

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan:

"Bahawa Dewan Rakyat ini menerima hakikat bahawa import makanan negara masih lagi tinggi termasuklah makanan ternakan.

Dan menerima hakikat bahawa tanah yang masih lagi luas untuk dimajukan sebagai tanah pertanian terdapat di Sabah dan Sarawak.

Menerima juga hakikat infrastruktur perhubungan masih lagi pada tahap yang rendah menyebabkan pelbagai usaha untuk meningkat keterjaminan makanan terhalang.

Maka itu, Tuaran mengusulkan agar Dewan yang mulia ini ditangguhkan untuk membincangkan langkah-langkah dalam mengatasi dan menaik taraf jalan-jalan pertanian di Sabah dan Sarawak."

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

****UCAPAN-UCAPAN
(PERATURAN MESYUARAT 17)
(KAMAR KHAS)**

Ahli Yang Berucap	Tajuk Ucapan	Menteri Yang Bertanggungjawab
YB Tuan Haji Bakri Bin Jamaluddin [Tangga Batu]	1. Permohonan Peruntukan Masjid As-Salam, Tampoi, Krubong Yang Baru 2. Permohonan Penyelesaian Permasalahan Kelewatan Penyerahan Unit PPR Klebang Damai Kepada Pemohon	1. YB Menteri di Jabatan Perdana Menteri 2. YB Menteri Perumahan Dan Kerajaan Tempatan
YB Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam]	1. Isu dan Permasalahan Kaedah Pulangan untuk Lebihan Cukai 2. Isu dan Permasalahan dalam Pelaksanaan Rakan KKM	1. YB Menteri Kewangan 2. YB Menteri Kesihatan

**** Ucapan Di Bawah Usul Berkenaan Perkara Tadbir Kerajaan (Peraturan Mesyuarat 17)**